

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΤΕ ΚΑΤΟΧΥΡΩΝΕΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ COVID- 19

Του Ευάγγελου Γριβάκου, Αντιστρατήγου ε.α - Νομικού

Επί των Αρχών λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος στηρίζονται οι αρνητές εμβολιασμού κατά της πανδημίας του COVID-19 όταν υποστηρίζουν ότι, κάθε άνθρωπος είναι ελεύθερος να διαφεντεύει κατά το δοκούν την ζωή και την υγεία του και να έχει δικαιώματα άρνησης επέμβασης στην σωματική και ψυχική του ακεραιότητα, όπως μεταγγίσεις αίματος, εμβόλια, εγχειρήσεις κλπ.

Ωστόσο, το επιχείρημα θεωρείται στην βάση του εσφαλμένο. Διότι τα σύγχρονα συντάγματα, συμπεριλαμβανομένου και του Ελληνικού, παρέχουν στα υποκείμενα κράτη την δυνατότητα να προσβάλλουν με νόμους ατομικά δικαιώματα, όταν η προσβολή είναι αναγκαία για την προστασία της ζωής των άλλων ή της δημόσιας υγείας. Κατά συνέπεια, η προσβολή της άρνησης του συγκεκριμένου εμβολιασμού θα πρέπει να θεωρείται νόμιμη και θεμιτή για λόγους **επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος**. Επ' αυτού συνάδουν και η επιστημονική κοινότητα και διεθνείς οργανισμοί, όπως η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), οι Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), το Διεθνές Σύμφωνο Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων κλπ.

Στις 26 Νοε. 2021, ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ), εκδικάσθηκαν οι Προσφυγές του προσωπικού των Ειδικών Μονάδων Αντιμετώπισης Καταστροφών (ΕΜΑΚ) και των δομών υγείας (γιατρών, νοσηλευτών, εργαζομένων στο ΕΚΑΒ και

ΠΟΕΔΗΝ) κατά των διοικητικών Πράξεων που αφορούν στον κατά το άρθρο 206 Ν.4820/2021 υποχρεωτικό εμβολιασμό τους προς αντιμετώπιση της πανδημίας. **Το Δικαστήριο, με μειοψηφία 3 μελών, απέρριψε τις Προσφυγές**, με το σκεπτικό ότι, οι προσβαλλόμενες Πράξεις στηρίζονται **«σε έγκυρα επιστημονικά δεδομένα επισήμων διεθνών και ελληνικών φορέων (σ.σ. Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών του ΕΟΔΥ), σύμφωνα με τα οποία ο εμβολιασμός είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος ελέγχου της νόσου και, επί πλέον, τα εκ των**

εμβολίων οφέλη υπερτερούν των τυχόν παρενεργειών οι οποίες είναι εξαιρετικά σπάνιες».

Με τις ίδιες Αποφάσεις κρίθηκε ότι, η υποχρέωση εμβολιασμού δεν παραβιάζει τις συνταγματικές Αρχές της ισότητας και των ίσων δικαιωμάτων των Ελλήνων/ίδων (άρθρ. 4) και της άνευ διακρίσεων προστασίας της τιμής και της ελευθερίας αυτών (άρθρο 5), διότι **«η διαφορετική μεταχείριση με κριτήριο τον εμβολιασμό ερείδεται επί αντικειμενικού κριτηρίου, κυρίως λόγω της μη αμφισβητούμενης, ούτε από τους αιτούντες, μειωμένης συχνότητας και έντασης με την οποία νοσούν και μεταδίδουν την νόσο οι εμβολιασμένοι σε σχέση με τους μη εμβολιασμένους».** Παράλληλα, με μειοψηφία 5 μελών, κρίθηκε ως «συνταγματικώς ανεκτό» το μέτρο της αναστολής εργασίας των μη αποδεχομένων τον εμβολιασμό και, μάλιστα, χωρίς την καταβολή του συνόλου των αποδοχών τους.

Ειδικότερα για τους υπηρετούντες στις ΕΜΑΚ, το Δικαστήριο έκρινε ότι, η προσβαλλόμενη κανονιστική Πράξη δια της οποίας ο Αρχηγός του Π.Σ. εξουσιοδοτείται να θεσπίσει τον εμβολιασμό ως όρο απαραίτητο για την καλή κατάσταση της υγείας τους, είναι καθόλα έγκυρη ως εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση ουσιαστικού νόμου, ήτοι του άρθρου 79 παρ. 13 του Ν. 4662/2020. Κατά την Απόφαση, σκοπός της επιβολής του εμβολιασμού στο προσωπικό των ΕΜΑΚ είναι **«η διασφάλιση της αδιάλειπτης επιχειρησιακής λειτουργίας και της πλήρους διαθεσιμότητάς του, στα πλαίσια της ειδικής αποστολής και τις ιδιαίτερες συνθήκες άσκησης καθηκόντων».**

Όσον αφορά το ιατρικό, παραϊατρικό, νοσηλευτικό και λοιπό

προσωπικό, η Απόφαση συνέδεσε την υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού με την συνταγματική υποχρέωση που έχει ως επαγγελματική ομάδα **για την ανάπτυξη της κοινωνικής αλληλεγγύης και την διαφύλαξη της υγείας των ασθενών.** Κρίθηκε, ομοίως, ότι η υποχρέωση εμβολιασμού δεν παραβιάζει την Αρχή της ισότητας

σε σχέση με άλλες κατηγορίες εργαζομένων, ούτε η προβλεπόμενη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου αυτού αντιβαίνει στην νομοθεσία «περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Επιγραμματικά, σαφώς αποτυπώθηκε η αποδοχή του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου της Χώρας ότι **ουδέν συνταγματικό κώλυμα δύ-**

ναται να υπερισχύσει της προστασίας των ύψιστων αγαθών της δημόσιας υγείας και της ζωής των πολιτών.

Ο Πρόεδρος του ΣτΕ, έχοντας υπόψη την κρίσιμη σπουδαιότητα και το επείγον των Αποφάσεων, αλλά και σε εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 25 του Ν. 4786 που παρείχε σ' αυτόν την σχετική εξουσιοδότηση, προχώρησε, αρχές Δεκεμβρίου 2021, στην επίσημη δημοσιοποίηση της Απόφασης αμέσως μετά την ολοκλήρωση των δικαστικών διασκέψεων - γεγονός που για πρώτη φορά συναντάται στα δικαστικά χρονικά του Δικαστηρίου. Η κανονική δημοσίευση αναμένεται τον προσεχή Απρίλιο.

Η σχηματισθείσα από τις Αποφάσεις νομολογία του ΣτΕ αναφορικά με τα αντικείμενα των Προσφυγών, καθιέρωσε τέτοιες νομικές και ουσιαστικές σταθερές για μελλοντικές δικανικές κρίσεις, ώστε να μην έχει καμία ελπίδα επιτυχίας κάθε Προσφυγή πολιτών ή φορέων ερειδόμενη επί της αυτής νομικής και ιστορικής βάσεως. Πλέον αυτού, δίνει την δυνατότητα και την νομιμοποίηση στην Κυβέρνηση να προσθέσει - εφόσον, βέβαια, το σχεδιάσει – και άλλες επαγγελματικές ή ηλικιακές ομάδες στην λίστα του υποχρεωτικού εμβολιασμού και τις έννομες συνέπειες άρνησης τούτου.